

Autóbusz - közlekedési forgalmi előírás

1. Általános rendelkezések

1.1 Forgalmi előírás tartalma

Az előírás tartalmazza mindazokat a szabályokat, amelyek a forgalmi feladatok biztonságos elvégzéséhez szükségesek.

1.2 Forgalmi előírása hatálya és ismerete

A forgalmi előírás hatálya kiterjed a Megrendelő által megrendelt valamennyi helyi menetrend szerinti autóbuszvonagra. A forgalmi előírás ismerete kötelező a Szolgáltató autóbuszvezetőinek és diszpécserjeinek.

1.3 Felelősség

Valamennyi munkavállaló - beosztásától függetlenül - felelős a rábízott munka szabályszerű és biztonságos végzéséért. Felettes jelenléte senkit sem mentesít a szolgáltatással járó felelősség alól. A munkavállalót munkájával kapcsolatos köteletségének megszegése esetén munkajogi, ha abból károsodás is származik, anyagi felelősség terheli. Mindemellett fennáll büntetőjogi felelőssége is. A felelősség a munka végzéséért egyéni, de valamennyi munkavállaló köteles segíteni a többiek szabályos és biztonságos munkavégzését, és szükség esetén intézkedést kérni. Veszélyes helyzet vagy cselekmény, balesetveszély vagy más rendkívüli esemény, szabálytalanság, fegyelemsértés, ittasság, továbbá a rend és a tisztaság megbontásának észrevételekor munkavállaló köteles a helyzet megszüntetése, a veszély elhárítása iránt intézkedni, Megrendelő Forgalomirányítójának pedig haladéktalanul jelentést tenni.

A forgalom- és vagyonbiztonságot veszélyeztető cselekmény elkövetését a munkavállaló lehetőleg hatósági személy igénybevételével akadályozza meg.

Szolgálatban lévő munkavállaló saját munkáját - a beosztottakra átruházandó teendők kivételével - mással nem végezteszheti. Az a munkavállaló, aki nincs szolgálatban, vagy más szolgálati ághoz tartozik, veszélyelhárítás kivételével nem avatkozhat a szolgálatban lévők munkájába, és helyettük még felkérésre sem végezhet munkát.

Munkavállaló felelős a rendelkezésére bocsátott anyagi és tárgyi eszközök rendeltetésszerű használatáért, állapotuk megóvásáért.

1.4 Felügyeleti hatóságok

A hatósági felügyeleti feladatokat a közlekedésért felelős minisztérium, illetve a Kecskeméti Járási Hivatal Közlekedési és Fogyasztóvédelmi Főosztálya látja el.

A felügyeleti hatóság tagjainak a megfelelő igazolvány birtokában - az igazolvány tartalma szerint - ellenőrzési, illetve intézkedési joguk van.

Az általuk a helyszínen kiadott utasítás végrehajtása előtt a végrehajtásra kötelezett munkavállalónak az igazolványba való betekintéssel meg kell győződnie arról, hogy az illető jogosult-e intézkedésének megtételére.

1.5 Forgalmi előírás jóváhagyása, módosítása és kiadása

A forgalmi előírást a Megrendelő hagyja jóvá, módosítja és hatálytalanítja. A forgalmi előírást Megrendelő felelős vezetőjének írásos utasításával kell életbe léptetni, módosítani és hatálytalanítani is.

1.6 A forgalmi előírás kezelése

A forgalmi előírással el kell látni Megrendelő és Szolgáltató minden olyan munkavállalóját, akire nézve a forgalmi előírás ismerete kötelező.

1.7 Forgalmi szolgálat irányítása és ellenőrzése

Szolgáltató autóbusszvezetőinek közvetlen irányítására jogosultak Megrendelő mindazon forgalmi munkakörben foglalkoztatott alkalmazottai, akik beosztásuknál fogva forgalomirányítói tevékenységet látnak el, továbbá azok, akiknek intézkedési joguk Megrendelő által kiállított igazolványukból megállapítható.

Szolgáltató autóbusszvezetőjének a Szerződés szerinti munkavégzését azok ellenőrizhetik, akiknek ellenőrzési joguk Megrendelő által kiállított igazolványukból megállapítható.

1.8 Járművezetés feltételei

Szolgáltatónál az az autóbusszvezető állhat a Szerződés szerinti szolgálatba, aki orvosi vélemény alapján annak ellátására alkalmas, a szükséges tanfolyamokat elvégezte és sikeres vizsgát tett, valamint az egyéb, a munkakör betöltését szabályozó előírásoknak megfelel (pl.: ismeretbővítő-, felkészítő oktatás, minősítő vizsga).

Az autóbussz járművezetői engedély megszerzéséről az érvényben lévő jogszabályok, előírások rendelkeznek.

Autóbusszt az vezethet,

- aki érvényes D kategóriás vezetői engedéllyel rendelkezik,
- érvényes GKI vizsgával rendelkezik
- munkaképes állapotban van,
- aki Szolgáltató egyéb megfelelősségi előírásait teljesíti, belső oktatási és vizsgáztatási rendszerének megfelel.

Vezetés közben az autóbusszvezető köteles a jogszabályok által meghatározott valamennyi okmányát magánál tartani.

Szolgáltató autóbusszvezetőjének időszakos orvosi és pályaalkalmassági vizsgálatát a vonatkozó jogszabály(ok) szerint el kell végeztetni, Szolgáltató autóbusszvezetőjének minden olyan orvosi és pszichológiai vizsgálaton meg kell jelennie, amit a jogszabályok előírnak.

Szeszes ital, vagy más hasonlóan ható szer (pl. gyógyszer, kábítószer) hatása alatt álló munkavállaló szolgálatot nem végezhet, ilyen munkavállalót szolgálatba állítani és szolgálatban megtérni nem szabad. Intézkedni kell a Szolgáltató diszpécserének azonnali értesítéséről, szükséges vizsgálat elvégzéséről.

1.9 Rendeletek, utasítások megismerése

Az autóbuszvezető a munkájával kapcsolatos rendelkezésekről - a Szolgáltató tájékoztatása alapján - a szolgálat megkezdése előtt köteles tájékozódni, és azokat fegyelmezetten végrehajtani. Szabadság, betegség, vagy egyéb ok miatt bekövetkezett távollét után a munkavállaló még munkába állása előtt köteles aláírásával igazoltan megismerni a távolléte alatt kiadott rendeleteket és utasításokat.

1.10 Utasítások kiadása és végrehajtása

Szolgáltató autóbuszvezetőjének a Forgalmirányító, illetve Megrendelő intézkedésre jogosult munkavállalóinak utasításait végre kell hajtania. Személy-, vagyon- vagy forgalombiztonságot veszélyeztető utasítást nem szabad adni, illetve végrehajtani.

Az utasítás kiadható:

- szóban és
- írásban.

Szóbeli utasítást akkor lehet érvényesnek tekinteni, ha Szolgáltató autóbuszvezetője azt nyugtázta.

Szóbeli utasítás csak egy alkalomra, és csak arra a területre adható, ahol Megrendelő intézkedésre jogosult képviselőjének intézkedési joga van. Több alkalomra, illetve más intézkedésre jogosult területére vonatkozó utasítás csak írásban adható.

Ha Szolgáltató autóbuszvezetője a Forgalmirányítótól, vagy a Megrendelő intézkedésre jogosult képviselőjétől olyan utasítást kap, mely megítélése szerint az érvényben lévő utasításokkal, rendeletekkel ellentétes, köteles erre a figyelmet felhívni, és ha az utasítást adó továbbra is ragaszkodik utasítása végrehajtásához, Szolgáltató autóbuszvezetőjének joga van az utasítás végrehajtására vonatkozó részletes írásbeli utasítást kérni. Az utasítás végrehajtásáért az utasítást adó a felelős mindaddig, amíg utasítását Szolgáltatóautóbuszvezetője a leírtaknak megfelelően hajtja végre.

Írásbeli utasítás kézbesítésekor az utasítás eredeti példányát a címzettnek kell átadni, aki annak megértését a másolati példányon aláírásával köteles igazolni. Az igazolás megtörténtétől az utasítást érvényesnek kell tekinteni.

A KEFIR rendszeren, illetve mobiltelefonon keresztül kiadott utasítást Szolgáltató autóbuszvezetője nyugtázni köteles.

1.11 Utazásból történő kizárás

Szolgáltató autóbuszvezetőjének, ha az utas nem tartja be az utazási feltételeket, fel kell kérnie azok maradéktalan betartására. Ha ez nem vezet eredményre, akkor fel kell szólítani a jármű elhagyására. A felszólítás és a jármű elhagyása csak megállóhelyen, az autóbusz álló helyzetében történhet.

Amennyiben az utas nem hajlandó az autóbuszról leszállni, akkor a rendelkezésre álló hírközlő berendezésen intézkedést kell kérni a Forgalmirányítótól.

Ha az utas tevékenysége a személy-, vagyon- vagy forgalombiztonságot veszélyezteti, az autóbuszt azonnal meg kell állítani, a járművel elindulni nem szabad, és haladéktalanul segítséget kell kérni.

1.12 Utas kárigénye

Ha az utasnak az autóbuszon valamilyen kára keletkezett, meg kell győződni arról, hogy mi okozta. Amennyiben az autóbusz berendezési tárgyának a hibájából eredő a kár, intézkedni kell a hiba elhárítására. A károsult utast tájékoztatni kell, hogy a kárigényét írásban jelentse be. Szolgáltatónak a káresetről - a károsult adatait tartalmazó - írásos jelentést kell készíteni, melyet az esemény időpontja után legkésőbb 48 órán belül köteles a Megrendelő rendelkezésére kell bocsátania.

1.13 Rosszullét a szolgálat ellátása közben

Ha Szolgáltató autóbuszvezetője bármely ok miatt munkára alkalmatlan állapotba kerül, a mozgó járművet azonnal meg kell állítani és lehetővé kell tenni az utasok biztonságos leszállását. A járművet lehetőség szerint rögzíteni kell, illetve illetéktelenek elől le kell zárni, majd segítséget kell kérni. Ha Szolgáltató autóbuszvezetője szolgálata ellátása közben rosszul érzi magát, munkáját tovább végeznie nem szabad. Rosszullétét köteles azonnal jelenteni Megrendelő Forgalmirányítójának majd a Szolgáltató diszpécserének, akinek feladata a szolgálat ellátásával kapcsolatosan a szükséges intézkedést megtenni.

Amennyiben a rosszulléte miatt a munkavállaló nem képes saját maga jelentést tenni, akkor ez annak a munkavállalónak a kötelessége, aki elsőként érkezik a helyszínre.

2. Járatok közlekedtetése

2.1 Menetrend szerinti járatok

Minden Megrendelő által, a Szerződésben meghatározott módon, Szolgáltatótól megrendelt a közforgalmú menetrendben meghirdetett alap- és kiegészítő járat.

2.2 Járatokra vonatkozó jelzések

A Megrendelő által meghatározott jelzéseket a járművön programozható kijelző berendezéssel (ennek üzemképtelensége esetén, táblán) kell feltüntetni. Ennek üzemképtelensége esetén a Szolgáltató autóbuszvezetője jelen Szerződés VII.9.4. pontjában részletesen meghatározott iránytáblát köteles használni.

3. Autóbuszok berendezései

3.1 Autóbuszok műszaki állapota

Az autóbuszok műszaki állapotáért, a berendezések karbantartásáért és javításáért Szolgáltató a felelős. Szolgáltató a Szolgáltatás teljesítésére csak olyan autóbust állíthat forgalomba, mely a jogszabályokban előírt feltételeknek megfelel, minden berendezése üzemképes állapotban van, a szükséges tartozékokkal és felszerelési tárgyakkal el van látva.

3.2 Autóbusz hiba

Az autóbuszok műszaki hibái forgalmi szempontból a következők lehetnek:

- rendellenesség,
- meghibásodás,
- üzemképtelenség,
- mozgásképtelenség.

Rendellenesség alatt olyan műszaki hibát kell érteni, amely a forgalom és az utasszállítás biztonságát nem befolyásolja. Az autóbusz a telephelyre való beállításig forgalomban maradhat. Meghibásodás alatt olyan műszaki hibát kell érteni, amelynek fennállása esetén az utasok a végállomásig szállíthatók, de az autóbusz a forgalomban tovább nem maradhat.

Üzemképtelenség alatt olyan műszaki hibát kell érteni, amelynek fennállása esetén utasokat szállítani tilos.

Mozgásképtelennek kell az autóbuszt minősíteni akkor, ha a megmozdulásból baleset, vagy anyagi kár származhat.

3.3 Autóbuszok világítása

Az autóbuszok külső részét mindenkor a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően kell kivilágítani. Ha az autóbusz utastéri világítása a közúti forgalomban való részvétel közben éjszaka vagy korlátozott látási viszonyok között teljes egészében meghibásodik, akkor utasokat szállítani csak a következő megállóhelyig szabad. Az utasok tovább utaztatását követően az autóbuszsal a végállomásig szabad közlekedni, és ott intézkedést kell tenni a hiba kijavítására, vagy a jármű telephelyre történő beállítására.

Ha a jármű utastéri világítása a közúti forgalomban való részvétel közben részlegesen meghibásodik, de legalább felerészben működik, akkor utasokat szállítva a végállomásig szabad közlekedni, és ott intézkedést kell tenni a hiba kijavítására, vagy a jármű telephelyre történő beállítására.

A jármű utastéri ajtóinál lépcsővilágítást kell alkalmazni.

A lépcsővilágítás teljes vagy részleges meghibásodásakor éjszaka vagy korlátozott látási viszonyok esetén utasokat a végállomásig szabad szállítani, és ott intézkedést kell tenni a hiba kijavítására, vagy a jármű telephelyre történő beállítására.

3.4 Kormányberendezés

Hibás kormányberendezéssel az autóbuszt tilos Szolgálatba állítani.

Ha a kormányberendezés a közúti forgalomban való részvétel közben hibásodik meg, akkor a haladó járművet haladéktalanul meg kell állítani. Az eseményt Szolgáltató autóbuszvezetője azonnal jelenteni köteles a Forgalmirányítónak, akinek feladata a szolgálat ellátásával kapcsolatosan a szükséges intézkedést megtenni, valamint értesíteni a Szolgáltató diszpécserét az eseményről. A hiba kijavításáig az autóbuszt ki kell vonni a forgalomból.

3.5 Kerekek és gumiabroncsok

Tilos az autóbust Szolgálatba adni, ha bármelyik gumiabroncs nyomása, a futófelület profilmélysége nem az előírásoknak megfelelő, illetve ha azon szakadás, kidudorodás vagy más sérülés látható. Ha az autóbust valamelyik gumiabroncsa a közúti forgalomban való részvétel közben hibásodik meg, akkor az autóbust azonnal meg kell állítani, és a hiba kijavításáig az autóbust ki kell vonni a forgalomból. Az eseményt Szolgáltató autóbustvezetője azonnal jelenteni köteles a Forgalmirányítónak, akinek feladata a szolgálat ellátásával kapcsolatosan a szükséges intézkedést megtenni, valamint értesíteni a Szolgáltató diszpécserét az eseményről, aki a szükséges intézkedéseket megteszi.

3.6 Fékezés

Üzemi fékezésnek nevezzük, amikor előre látott esetben kell az autóbust az üzemi fékberendezéssel megállítani, illetve a sebességet szabályozni. Vészfékezésnek nevezzük, amikor a lehető legrövidebb fékút megtételével kell a jármű sebességét a lehető legrövidebb idő alatt csökkenteni, az autóbust megállítani.

Fékezéskor mindig figyelembe kell venni az autóbust sebességét, az útviszonyokat, valamint az autóbust terhelését.

Az üzemi fékezést mindig idejében kell megkezdeni, hogy az autóbust sebessége egyenletesen és lökésmentesen csökkenjen, és a biztonságos megállításhoz szükséges fékút rendelkezésre álljon.

3.7 Üzemi fék

Az üzemi fékberendezés akkor működőképes, ha a fékezőerő folyamatosan szabályozható, illetve a fékezés egyenletesen, lökésmentesen és egyenes nyomvonalon hajtható végre. Hibás üzemi fékkel az autóbust tilos Szolgálatba állítani. Ha az üzemi fék menet közben hibásodik meg, akkor a biztonsági fékkel kell az autóbust minél előbb - lehetőleg a közlekedés veszélyeztetése nélkül - megállítani és a hiba kijavításáig az autóbust ki kell vonni a forgalomból. Az eseményt Szolgáltató autóbustvezetője azonnal jelenteni köteles a Forgalmirányítónak, akinek feladata a szolgálat ellátásával kapcsolatosan a szükséges intézkedést megtenni, valamint értesíteni a Szolgáltató diszpécserét az eseményről, aki a szükséges intézkedéseket megteszi.

3.8 Rögzítőfék (biztonsági fék)

A rögzítőfék egyben az autóbust biztonsági fékberendezése is. A rögzítőfék az autóbust hosszán tartó, biztonságos rögzítésére szolgál. A rögzítőfék akkor üzemképes, ha az álló autóbust 20 %-os (csuklós autóbust esetén 12%-os) lejtőn vagy emelkedőn teljes terheléssel is tartósan és biztonságosan állva tartja. Ha az autóbustvezető elhagyja a vezetőfülkét, köteles az autóbust rögzítőfékkel rögzíteni. Hibás rögzítőfékkel Szolgálatba állni tilos. Ha Szolgáltató autóbustvezetője rögzítőfék hibát állapít meg, ki kell állnia a forgalomból.

Amennyiben a rögzítőfék a két végállomás között hibásodik meg, az autóbust meg kell állítani. Az álló autóbustról arra alkalmas helyen az utasokat le kell szállítani. A rögzítőfék hibás autóbust a rendelkezésre álló parkfékkel és a kerékkitámasztó ékekkel rögzíteni kell. Az eseményt Szolgáltató autóbustvezetője azonnal jelenteni köteles a Forgalmirányítónak, akinek feladata a szolgálat ellátásával kapcsolatosan a szükséges intézkedést megtenni, valamint értesíteni a Szolgáltató diszpécserét az eseményről, aki a szükséges intézkedéseket megteszi.

3.9 Kiegészítő fékek

Az ajtóféket üzem közben kikapcsolni tilos.

3.10 Visszapillantó tükör (kamerák)

Hiányzó visszapillantó tükörrel illetve olyan kamerával, mely az utascsere folyamatát és az autóbusz mögötti holtteret teszi láthatóvá Szolgáltató autóbuszvezetője számára és nem működik, Szolgálatba állni tilos.

Az autóbuszban lévő bármely visszapillantó tükör, illetve azon kamerák, melyek az utascsere folyamatát teszik láthatóvá Szolgáltató autóbuszvezetője számára használhatatlansága esetén az autóbusz ki kell állnia a forgalomból. Az eseményt Szolgáltató autóbuszvezetője azonnal jelenteni köteles a Forgalmirányítónak, akinek feladata a szolgálat ellátásával kapcsolatosan a szükséges intézkedést megtenni, valamint értesíteni a Szolgáltató diszpécserét az eseményről, aki a szükséges intézkedéseket megteszi.

3.11 Utastéri ajtók

Hibás ajtóval Szolgálatba állni tilos. Ha az autóbusz valamelyik utastéri ajtaja meghibásodik, akkor az autóbusz ki kell állnia a forgalomból.

Az eseményt Szolgáltató autóbuszvezetője azonnal jelenteni köteles a Forgalmirányítónak, akinek feladata a szolgálat ellátásával kapcsolatosan a szükséges intézkedést megtenni, valamint értesíteni a Szolgáltató diszpécserét az eseményről, aki a szükséges intézkedéseket megteszi.

3.12 Vészcsengő

Ha a vészcsengő a megállóhelyről való kiindulás közben jelez: vészfékezéssel; ha a két megállóhely között: üzemi fékezéssel azonnal meg kell állni. Megállás után elindulni csak akkor szabad, ha Szolgáltató autóbuszvezetője meggyőződött a vészjelzés okáról és az elindulás veszélytelenségéről. Ugyanígy kell eljárni akkor, ha a vészjelzővel az autóbusz álló helyzetében adtak vészjelzést. Hibás vészjelzővel Szolgálatba állni tilos. A vészjelző meghibásodása esetén az autóbusz utasok nélkül kell a végállomásig közlekedni.

Az eseményt Szolgáltató autóbuszvezetője azonnal jelenteni köteles a Forgalmirányítónak, akinek feladata a szolgálat ellátásával kapcsolatosan a szükséges intézkedést megtenni, valamint értesíteni a Szolgáltató diszpécserét az eseményről, aki a szükséges intézkedéseket megteszi.

3.13 Leszállásjelző

Hibás leszállásjelzővel Szolgálatba állni tilos. Ha a leszállásjelző lámpája világít, Szolgáltató autóbuszvezetője köteles az autóbust a járatra előírt következő megállóban megállítani, és a szükséges utastéri ajtókat kinyitni, illetve az ajtók nyithatóságát engedélyezni. Ha a leszállásjelző a vonalon hibásodik meg, akkor az autóbust a járatra vonatkozó összes megállóhelynél meg kell állítani, és azt az ajtót, amelynél a leszállásjelző meghibásodott ki kell nyitni még akkor is, ha a többi ajtónál leszállási szándékot nem jeleztek.

Leszállásjelző hibával a jármű forgalomban maradhat.

3.14 Kerékkítámasztóék

A kerékkítámasztó ék az autóbusz rögzítésére szolgál. Minden autóbust a közúti forgalomban való részvétel közben legalább kettő kerékkítámasztó ékkel kell ellátni. Ha az autóbust kerékkítámasztó ékkel kell rögzíteni, akkor vízszintes talajon a két éket az egyik nem kormányzott kerék előtt és mögött, lejtős úton mindkét éket a lejtő felőli oldalról kell a nem kormányzott kerekek alá helyezni.

4 Autóbuszok közlekedése

4.1 Megállás a megállóhelynél

A megállóhelynél az autóbust egyenletes lassítással, üzemi fékezéssel úgy kell megállítani, hogy az utasok le- és felszállása járdára vagy járdaszigetre történjen. A megállóhelynél egyszerre csak egy autóbusz állhat meg. Kettős megállóhelynél egyszerre kettő autóbusz is megállhat, a másodikként érkező autóbusznak közvetlenül az első mögött kell megállnia és az esetleges átszállások megkönnyítése érdekében az ajtókat mindkét autóbuszon ki kell nyitni. Hármasszerű megállóhelyeknél egyidejűleg 3 db autóbusz végezhet utascserét. A harmadikként beérkező autóbusz ajtót nyithat, lehetővé téve az utasok leszállítását és igény esetén felszállását is. Az előző autóbuszok kihaladását követően azonban az eredeti megállóhelytábláknál ismét ajtót kell nyitnia (elektronikus utastájékoztatóval szerelt autóbuszoknál a berendezést is e szerint kell kezelni), hogy ne kerüljenek kényszerítésre a felszállni kívánó utasokat felesleges futásra.

A járatnak valamennyi, a menetrendben meghatározott megállóhelynél meg kell állnia, ha a megállóban utas tartózkodik, vagy az autóbuszon leszállási szándékot jeleztek. Megállás után az ajtókat ki kell nyitni, illetve az ajtónyitást engedélyezni kell.

Ha az autóbuszon leszállási szándékot nem jeleztek, a megállóhelyet mindig olyan sebességgel kell megközelíteni, hogy Szolgáltató autóbuszvezetője kétséget kizáróan meg tudja győződni arról, hogy a megállóhelynél utas nem tartózkodik. A megállóhely mellett megállás nélkül elhaladni csak akkor szabad, ha Szolgáltató autóbuszvezetője meggyőződött a tovább haladás veszélytelenségéről.

4.2 Utasok le- és felszállása

Az utasok le- és felszállása csak az adott járatra a menetrendben meghirdetett megállóhelyen történhet. Az ajtókat csak az autóbusz álló helyzetében szabad kinyitni, illetve az ajtónyitást engedélyezni. Az utasok le- és felszállását a visszapillantó tükör (monitor) segítségével figyelemmel kell kísérni. Ha a külső ajtónyitó gomb meghibásodik, vagy az utas valamilyen okból az ajtót nem képes kinyitni, akkor Szolgáltató autóbuszvezetője az ún. össznyitóval valamennyi utasajtót kinyitva biztosítja a fel- és leszállást.

A le- és felszállást akkor lehet befejezettek tekinteni, amikor az utolsó leszálló utas a talajon áll, és az autóbust elengedte, illetve felszálláskor a távműködtetésű utastéri ajtók becsukódását nem akadályozza.

Ha rendkívüli esemény történt, Szolgáltató autóbuszvezetője engedélyt adhat az utasok le- és felszállására a megállóhelyen kívül is. Megállóhelyen kívül a távműködtetésű ajtókat kinyitni, illetve a nyitásra engedélyt adni csak akkor szabad, ha Szolgáltató autóbuszvezetője meggyőződött a le- és felszállás veszélytelenségéről. Az utasokat a hangerősítő berendezésen keresztül az ajtók kinyitásáról, illetve a nyitás engedélyezéséről, valamint a leszállással járó veszélyekről tájékoztatni kell.

4.3 Elindulás

Szolgáltató autóbuszvezetője az autóbuszt akkor indíthatja el, ha:

- az indulásjelzést megadta,
- a távműködtetésű utastéri ajtók becsukódásáról visszajelzést kapott és meggyőződött az ajtók zárt állapotáról,
- meggyőződött arról, hogy az autóbusz indításának egyéb akadálya nincs.

Szolgáltató autóbuszvezetője az indulásjelzést akkor adhatja meg, ha az utasok le- és felszállása befejeződött. Ha valamilyen oknál fogva valamelyik ajtó nem záródik, akkor Szolgáltató autóbuszvezetője köteles meggyőződni annak okáról, s ettől függően megkísérelni az ajtó ismételt zárását. A megállóhelyről történő elindulás veszélytelenségéről Szolgáltató autóbuszvezetője a KRESZ erre vonatkozó szabályait figyelembe véve köteles meggyőződni. Ha két megállóhely között történt megállás után az ajtók kinyitása szükségessé vált, az autóbusz indítása előtt az utasokat az indulásról tájékoztatni kell. A továbbiakban ugyanúgy kell eljárni, mintha megállóból történne az elindulás.

4.4 Kikerülés, előzés

Megállóhelyen álló, azonos viszonylaton közlekedő autóbuszt kikerülni csak akkor szabad, ha

- a kikerülni szándékozó autóbuszon az utasok leszállási szándékot nem jeleztek,
- a kikerülni szándékozó autóbusz vezetője meggyőződött arról, hogy a megállóban álló autóbuszra valamennyi utas fel tud szállni,
- az érintett autóbusz a saját menetrendi idejében érte utol az előtte haladót.

Azonos viszonylatú autóbuszok egymást csak abban az esetben előzhetik, ha az előzni szándékozó autóbusz az előtte haladót a saját menetidejében utolérte.

Forgalmi szempontból nem minősül kikerülésnek, ha a kikerülést végrehajtó autóbusz olyan viszonylaton közlekedik, melynek az adott megállóban nem kell megállnia.

4.5 Hátrafelé közlekedés (tolatás)

Hátramenet csak működő tolatóradar és/vagy tolatókamera és/vagy irányító személy közreműködésével történhet.

A hátrafelé közlekedést irányító személynek úgy kell elhelyezkednie, hogy:

- az autóbusz mögött lévő teret biztonságosan át tudja tekinteni,
- a mozgó autóbusz a testi épségét ne veszélyeztesse és
- a Szolgáltató autóbuszvezetője mindvégig lássa.

Autóbuszsal azonnal meg kell állni, ha az irányító személy a visszapillantó tükörben (vagy az erre rendszeresített monitoron) nem látható. Ha az autóbusz mögött keresztirányú forgalom van, akkor a tolató autóbuszt meg kell állítani. A mozgás sebessége legfeljebb 5 km/h lehet.

5. Rendkívüli események

Rendkívüli eseménynek kell tekinteni minden olyan zavart vagy akadályt, amely a forgalmi járatok közlekedését gátolja, illetve menetrendtől való eltérést okoz.

5.1 Bejelentési kötelezettség

Szolgáltató autóbuszvezetője köteles azonnal bejelentést tenni a Forgalomirányításnak a következő eseményekről:

- személyi sérüléssel járó baleset,
- anyagi káros baleset
- forgalmi zavar,
- közúti jelzések hiánya, közlekedést veszélyeztető úthiba (vízelöntés, út beszakadás, fa kidőlés, nagyfeszültségű vezeték leszakadás, stb.),
- az utasok, a személyszállítás és egyéni forgalom bármilyen veszélyeztetése,
- rablás, rongálás, valamint minden egyéb ilyen irányú cselekmény,
- tüzeset,
- egyéb balesettel, forgalmi zavarral kapcsolatos káreset.

A jelentést vevő munkavállaló köteles az eseményről értesíteni mindazon szervezeti egységeket, akiknek a közreműködésére az elhárítás szempontjából szükség van, és ezekkel együtt intézkedni köteles a megszüntetésre, valamint a lehetséges közlekedés biztosítására.

A forgalom biztonságát veszélyeztető szándékos cselekmény gyanúja esetén rendőri intézkedést kell igénybe venni.

5.2 Baleseti helyszínelés

Szolgáltató autóbuszvezetőjének baleseti helyszínelői intézkedést kell kérni a Forgalomirányítástól. A Forgalomirányítás azonnal értesíti a Szolgáltató diszpécserét, aki a baleseti helyszínelés lebonyolításáról intézkedik. A baleseti helyszínelő megérkezéséig Szolgáltató autóbuszvezetőjének az autóbusza mellett a helyszínen kell maradnia az alábbi esetekben:

- személyi sérüléssel járó közlekedési baleset esetén, illetve, ha annak gyanúja felmerül,
- olyan balesetknél,
- ahol a résztvevők a felelősség kérdésében megegyezni nem tudnak,
- az egyik fél a helyszínt elhagyja,
- az idegen fél nem rendelkezik érvényes biztosítással,
- az idegen fél nem hajlandó adatait a kárrendezéshez átadni,
- külképviseleti, diplomáciai, valamint fegyveres testületek járműveivel történt balesetknél,
- külföldi állampolgár által vezetett, illetve külföldi rendszámú járművel történt összeütközés esetén,
- minden Megrendelő megrendelésére közlekedő jármű összeütközésénél.

Szolgáltató köteles a lehető legrövidebb időn belül a szükséges felvilágosítást a Forgalomirányítónak szóban megadni.

Szolgáltató köteles a helyszínen felvett dokumentumok 1 másolati példányát, valamint a rögzített felvételeket a Forgalomirányításnak legkésőbb a következő naptári napon átadni.

5.3 Jármű tovább haladását akadályozó körülmények

Ha Szolgáltató autóbuszvezetője olyan akadályt észlel, amely a biztonságos közlekedést veszélyezteti, az autóbust azonnal meg kell állítania. Meg kell állítani az autóbust, ha Szolgáltató autóbuszvezetője menet közben olyan jelenséget észlel, vagy olyan jelzést lát, illetve hall, amelyről arra lehet következtetni, hogy az utasok, vagy a szolgálatban lévő munkavállalók testi épsége, illetve a forgalom biztonsága veszélyben van. Tovább haladás akadályoztatása esetén Szolgáltató autóbuszvezetője köteles az utasokat tájékoztatni és értesíteni a Forgalomirányítást.

5.4 Félreállítás

Félreállni mindig olyan helyen szabad, ahol a félreállított autóbusz a forgalmat a lehető legkisebb mértékben akadályozza, illetve a vagyonszükségletet veszélyezteti. A félreállást úgy kell végrehajtani, hogy az ne veszélyeztesse az utasokat és a közlekedés többi résztvevőjét. Ha erre lehetőség van, az utasokat a félreállást szükségessé tevő esemény helyszínét követő megállóhelyen kell leszállítani, és ezt követően kell félreállni.

5.5 Eljárás késés esetén

Szolgáltató autóbuszvezetőjének a menetrendhez viszonyított - bármilyen ok miatt bekövetkezett - késés okát, a Forgalomirányítás kérése esetén közölnie kell.

5.6 Eltérés az előírt útvonalról

A Szolgáltató által kiszolgált viszonylatok végállomásait és útvonalát Megrendelő előírásai határozzák meg. Attól csak akkor szabad eltérni, ha a Szolgáltató autóbuszvezetőjét erre a Forgalomirányítás utasítja, vagy utasítás nélkül, ha azt olyan akadály teszi indokolttá, amely csak az útvonalról való eltéréssel kerülhető ki.

Az útvonalról való eltérésről - még az eltérés előtt - az utasokat tájékoztatni kell.

5.7 Tűz az autóbuszban

Ha az autóbuszban tűz keletkezett, vagy egyéb körülményekből (pl. sűrű füst) tűz veszélyére lehet következtetni, azonnal meg kell állni, a motort le kell állítani.

Valamennyi utastéri ajtót ki kell nyitni, és az utasokat fel kell szólítani az autóbusz elhagyására. Az akkumulátor főkapcsoló kikapcsolásával az autóbust feszültségmentesíteni kell. A tűzjelző készülék jelzésére, vagy utas által jelzett tüzeset esetén késedelem nélkül értesíteni kell a Tűzoltóságot majd a Forgalomirányítást.

5.8 Utasrosszullét

Ha Szolgáltató autóbuszvezetője utas rosszullétéről szerez tudomást, vagy arról értesítik, az autóbust azonnal meg kell állítania, és értesítenie kell a Mentőszolgálatot majd a Forgalomirányítást.

5.9 A jármű rongálása, beszennyezése

Ha Szolgáltató autóbuszvezetője az autóbusz rongálását vagy beszennyeződését észleli, vagy arról értesítették, akkor az első alkalmas helyen meg kell állni, és meg kell győződni a rongálás, illetve a szennyeződés mértékéről. Ha az autóbusz rongálásának következtében személyi sérülés történt, akkor a személyi sérülésre vonatkozó szabályozás szerint kell eljárni.